

Títol de la disposició

Projecte de decret /2018, de de , de modificació del Decret 37/2010, 16 de març, pel qual s'aprova el Reglament de salons de joc; el Decret 24/2005, de 22 de febrer, pel qual es regulen determinades prohibicions d'accés a establiments de joc i el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de joc i el Decret 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.

3. Memòria d'avaluació

La Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya estableix, en el seu article 64, que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats, entre d'altres, d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, que com a mínim ha de contenir: un informe d'impacte pressupostari (on s'avalua la repercussió de la norma en els recursos personals i materials i en els pressuposts de la Generalitat i fonts i procediments de finançament), un d'impacte econòmic i social (on s'avaluen costos i beneficis de la norma sobre els destinataris i la realitat social i econòmica) i un d'impacte normatiu (on s'avalua la incidència de les mesures proposades per la disposició reglamentària en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses). En igual sentit s'exposa a l'article 4 del Decret 106/2008, de 6 de maig, de mesures per a l'eliminació de tràmits i la simplificació de procediments per facilitar l'activitat econòmica.

D'acord amb l'esmentat article 4 del Decret 106/2008, de 6 de maig, la finalitat de l'informe d'avaluació d'impacte regulatori és aportar informació sobre les diferents opcions de regulació considerades durant l'avaluació i explicar el perquè les mesures proposades per la regulació constitueixen l'alternativa millor, en termes d'impacte de l'activitat econòmica.

L'informe d'impacte regulatori de les mesures proposades ha d'especificar detalladament en quin sentit l'elaboració de la norma ha seguit els principis, criteris i recomanacions establerts a l'Acord de Govern GOV/63/2010, pel qual s'aprova la Guia de Bones Pràctiques per a l'elaboració i la revisió de normativa amb incidència en l'activitat econòmica, i ha de quantificar les càrregues administratives que la nova norma genera a la població afectada.

3.1 ANÀLISI DEL CONTEXT I IDENTIFICACIÓ DE LES OPCIONS DE REGULACIÓ

A. Identificació del problema

El Decret 37/2010, de 16 de març, pel que s'aprova el Reglament de salons de joc, en el seu article 26, estableix la possibilitat de què els salons de joc puguin sol·licitar i obtenir una autorització per instal·lar màquines especials per a sales de joc que ubiquen en una dependència a l'efecte dins el propi establiment. En aquests casos, el Reglament exigeix

que el control de l'accés de les persones que tenen prohibida l'entrada a salons de joc s'apliqui exclusivament a aquesta dependència, però no a la resta del saló de joc.

Durant els darrers anys, ha augmentat de forma significativa el nombre de queixes i denúncies de persones afectades per problemes de ludopatia, ja siguin els mateixos malalts, familiars de persones amb problemes de joc patològic o psicòlegs que atenen persones amb aquesta problemàtica, on posen de manifest que la prohibició d'entrada d'aquells que estan inscrits en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, no està aconseguint la finalitat per la qual existeix. Les persones inscrites en el Registre citat no poden accedir a les dependències on estan instal·lades les màquines especials per a salons de joc, però sí al saló de joc, on juguen amb la resta de màquines instal·lades, la qual cosa no afavoreix el procés de rehabilitació d'aquelles persones amb problemes de joc patològic.

El Grup de Treball de Joc Patològic i altres addicions comportamentals del Col·legi Oficial de Psicologia, ha elaborat un informe (que s'adjunta com a Annex 1), on palesa que els pacients que es troben en tractament per trastorn de joc, no poden mantenir-se al marge dels estímuls perjudicials associats al joc, motiu pel qual la probabilitat de realitzar episodis de joc patològic augmenta, com també les seves recaigudes en la addició són més freqüents.

L'autoprohibició d'accés a establiments de joc (segons manifesta l'estudi esmentat) esdevé un instrument molt eficaç per regular l'accessibilitat als establiments de joc de les persones amb problemes de joc patològic, i és també una eina de prevenció i molt eficaç en la fase inicial de les teràpies de joc.

A més a més, l'informe posa de manifest que en el període comprès entre 2016-2017, a partir de la seva experiència clínica, s'ha experimentat una incidència molt elevada de pacients en tractament de joc que, malgrat estar inscrits en el registre d'autoprohibicions, han pogut accedir a les zones específiques per a màquines de tipus B especials per a salons de joc (on inicialment no poden accedir). La pràctica del joc els acaba provocant episodis de joc que repercuteixen de forma negativa en la seva evolució clínica i en el desenvolupament del seu tractament. Segons l'estudi, el grup de treball n'ha detectat uns 50 casos, però consideren que les xifres poden ser majors ja que molts pacients després d'una recaiguda no continuen el tractament.

Per aquest motiu, els experts consideren molt necessària que l'autoprohibició d'accés als salons de joc es faci a la totalitat de l'establiment i no només a la zona on es troben instal·lades les màquines de tipus B especials per a sales de joc.

Igualment, la Subdirecció General de Gestió i Control de Joc i Apostes ha detectat, últimament, un increment de les queixes i denúncies presentades per persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a establiments de joc o pels seus familiars on posen de manifest que aquestes persones estan accedint a salons de joc i estan jugant. Des del Servei de Control de Joc i Apostes s'han obert molts expedients, la majoria dels quals han estat arxivats perquè les posicions de denunciament i salons de joc són contradictòries i no s'han pogut demostrar els fets. En aquests casos, l'establiment del control d'accés a l'entrada del saló de joc, aplicable a la totalitat de l'establiment, evitaria la majoria d'aquestes situacions, ja que directament no podrien accedir al saló de joc.

(S'adjunta com a Annex 2 quadre de denúncies presentades durant els darrers anys per aquesta qüestió).

D'altra banda, cal tenir en compte que en les darreres modificacions normatives de diferents jocs, la tendència ha estat unificar i homogeneïtzar, en tot allò que sigui possible, els requisits i característiques dels diferents establiments destinats al joc i les apostes (sales de bingo, casinos i salons de joc).

Pel que fa a la identificació de la **població afectada** per aquesta modificació del decret, hem de diferenciar dos grups:

a) Salons de joc (127)

Tots els titulars de salons de joc de Catalunya hauran d'instal·lar un sistema de control d'accés a l'establiment per tal d'evitar l'entrada de menors (en aquests moments ja és preceptiu aquest control) i l'accés d'aquelles persones que han exercit el seu dret d'autoprobhibició d'accés als establiments de joc i que estan inscrits en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo.

Val a dir que aquesta obligació ja s'aplica a la resta d'establiments de joc en el territori de Catalunya com són les sales de bingo i els casinos.

b) Persones que es troben inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo

L'aprovació d'aquestes modificacions comportarà que les persones inscrites en el Registre de prohibits no podran accedir als salons de joc, element clau dins el procés de rehabilitació dels pacients amb problemes de joc patològic.

Als efectes de delimitar les persones afectades per aquesta mesura, el 31 de desembre de 2017, a Catalunya (segons dades del Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo gestionat per aquesta Direcció General de Tributs i Joc) hi ha un total de 12.812 persones prohibides (37.979 si tenim en compte les persones que s'han prohibit per tot el territori espanyol). Del grup de persones inscrites en el Registre gestionat per la Direcció General de Tributs i Joc, 3.896 han demanat expressament l'autoprobhibició a salons de joc.

B. Establiment dels objectius

Amb l'aprovació d'aquest Decret, es volen assolir els objectius següents:

- Protegir a aquelles persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a sales de joc, casinos i sales de bingo, evitant el seu accés a establiments de joc de cap tipus.
- Afavorir el procés de rehabilitació i evitar la recaiguda de les persones que es troben en tractament terapèutic relacionat amb el joc patològic i que estan inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a sales de joc, casinos i sales de bingo.

- Homogeneïtzar el règim d'accés als diversos establiments de joc.
- Unificar criteris, per coherència normativa i seguretat jurídica, en altres normes relacionades. La introducció d'aquesta modificació en el Decret 37/2010 implica també la necessitat de modificar alguns articles del Decret 24/2005, de 22 de febrer, pel qual es regulen determinades prohibicions d'accés a establiments de joc i el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo i del Decret 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar, per tal de suprimir les referències a les zones on estiguin instal·lades les màquines de tipus B especials per a salons, i parlar només de salons de joc.
- Adaptar el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo a l'actual normativa en matèria de protecció de dades.

C Identificació de les opcions de regulació

- Opció de “no fer res” o mantenir la situació actual, que comportaria aplicar les disposicions dels decrets 37/2010, 24/2005 i 23/2005, amb les mesures següents:

- 1) Prohibició d'entrada a tots els establiments de joc (casinos, sales de bingo i sales de joc) dels menors d'edat.
- 2) Prohibició d'entrada als establiments de joc (casinos i sales de bingo) i a zones de salons de joc amb màquines especials per a salons de joc, de les persones majors d'edat inscrites al Registre de de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo.
- 3) Es disposa de les dades de contacte de les dades de les persones registrades.

- Opció proposada, que s'articula amb la modificació dels decrets 37/2010, 24/2005 i 23/2005, amb les mesures següents:

- 1) Prohibició d'entrada a tots els establiments de joc (casinos, sales de bingo i sales de joc) dels menors d'edat.
- 2) Prohibició d'entrada als establiments de joc (casinos i sales de bingo) de les persones majors d'edat inscrites al Registre de de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo.
- 3) Es disposa de les dades de contacte de les dades de les persones registrades adaptades a la nova regulació en matèria de protecció de dades.

3.2 ANÀLISI DE L'IMPACTE DE LES OPCIONS DE REGULACIÓ CONSIDERADES

A. Informe d'impacte pressupostari

Des d'un **punt de vista pressupostari** les modificacions introduïdes en el Decret 37/2010, de 16 de març, d'aprovació del Reglament de salons de joc; en del Decret 24/2005, de 22 de febrer, pel qual es regulen determinades prohibicions d'accés a establiments de joc i el

Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo i en el Decret 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar, no comporten cap afectació al pressupost de la Generalitat. La gestió dels tràmits que en puguin derivar, serà assumida pels mitjans personals i tècnics que ja venen realitzant aquestes tasques.

En aquest sentit, el 27 de juliol de 2018, la Direcció General de Pressupostos ha emès informe favorable sobre el Projecte de decret.

B. Informe d'impacte econòmic i social

- **Impacte econòmic:** L'establiment del control d'accés als salons de joc de les persones inscrites en el Registre d'autoprobhibits no ha de tenir conseqüències econòmiques negatives pels titulars d'aquests locals atès que, actualment, ja han de tenir alguna persona que controli l'accés a l'establiment que impedeixi l'entrada als menors i als inscrits en el Registre a la zona habilitada per a instal·lar màquines recreatives de tipus especials per a salons de joc i màquines d'apostes.

D'altra banda, sí tindrà una repercussió econòmica, el fet que les persones autoprobhibides tampoc podran accedir a la resta de zones del saló de joc (on sí poden accedir ara i on es troben instal·lades les màquines recreatives de tipus B) i, per tant, es poden veure afectats els ingressos derivats de la utilització per aquestes persones de les esmentades màquines recreatives de tipus B.

No obstant això, considerem que la defensa de l'interès general i de les persones més desprotegides, justifiquen plenament les mínimes conseqüències econòmiques que aquesta mesura pugui comportar als salons de joc.

Igualment, cal assenyalar que les normatives específiques dels altres establiments de joc i apostes (reglament de sales de bingo i de casinos) ja estableixen el control d'accés obligatori per tot l'establiment a l'entrada, sense preveure zones específiques sense control. Per tant, de cara a una homogeneïtzació de les condicions d'accés entre els diferents establiments públics, i evitar actuacions que discriminin afectant a la competència entre ells, aquesta mesura és molt útil i necessària.

D'altra banda, i pel que fa a les pimes, cal tenir en compte que si analitzem cada un dels salons de joc de forma individual, la majoria d'aquests tenen la consideració de pimes (són establiments petits amb un nombre de treballadors molt reduït). No obstant això, cal tenir en compte que gran part d'aquests 127 salons de joc autoritzats actualment a Catalunya són propietat d'empreses del sector del joc, amb un volum de negoci i personal molt superior al dels salons individualment considerats.

(S'adjunta el Test de pimes com a Annex 3).

- **Impacte social:** En diferents apartats d'aquest informe ja hem palesat l'impacte social positiu que comportarà l'aprovació d'aquesta modificació del Reglament de salons de joc per aquelles persones que tenen problemes de ludopatia que es troben inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo, i que a

partir d'ara ja no podran accedir a cap de les dependències dels salons de joc, la qual cosa afavorirà els tractaments terapèutics als que es troben sotmesos per superar els problemes de joc patològic que pateixen.

Per valorar l'impacte econòmic i social que pot implicar l'aprovació d'aquest Projecte de decret, cal tenir en compte que, abans d'iniciar l'elaboració del Projecte de decret, es va realitzar el tràmit de consulta pública prèvia previst a l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. De les aportacions presentades durant aquest tràmit, cal diferenciar dos grups:

- aquelles que afecten a l'impacte social de la modificació proposada: s'inclouen les que estan a favor de la modificació del control d'accés als salons de joc de les persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo, en el sentit d'instal·lar el control a l'entrada de l'establiment. Aquesta mesura constitueix un mecanisme molt important per assegurar l'eficàcia de les teràpies a persones amb ludopatia. Dins aquest grup hi ha especialistes en matèria de joc patològic, ACENCAS (associació de lluita contra la ludopatia) i l'Associació Catalana d Municipis.

- aquelles que afecten a l'impacte econòmic de la modificació proposada: estan en contra d'aquesta modificació perquè afecta econòmicament a la seva activitat empresarial (associacions representatives del sector: GRECOJOC i ACORDJOC). Algunes argumentacions són:

- que la problemàtica a salons de joc és molt baixa.
- que ja hi ha iniciatives per evitar que persones amb problemes de ludopatia accedeixin als salons.
- que la majoria de les incidències es produeixen en l'àmbit del joc on line.
- que els salons són espais de baixa intensitat de joc i posar un control d'accés afectarà a la seva viabilitat econòmica.
- que si s'estableix control d'accés al saló, cal equiparar l'oferta de jocs i quantia de premis a la resta d'establiments.

Valorades les aportacions formulades, i vist l'impacte social positiu que tindrà aquesta modificació, aquesta Direcció General confirma la necessitat de modificar el control d'accés als salons de joc, atès que s'ha demostrat que la normativa i mesures actuals no són suficients per evitar l'accés als salons de joc de persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo.

C. Informe d'impacte normatiu en termes de simplificació i reducció de càrregues administratives

La modificació del control d'accés als salons de joc (establint el control per tot l'establiment i no només per una zona restringida) comporta la supressió de la necessitat de què, aquells salons de joc que vulguin instal·lar màquines especials per a sales de joc, hagin de sol·licitar

una autorització específica per fer-ho, d'acord amb el que preveu l'article 26.2 i 3 del Decret 37/2010.

Aquesta supressió de l'autorització administrativa implica la reducció d'una càrrega administrativa dins el procediment, tot simplificant-lo i, a més té repercussions des del punt de vista dels costos de compliment de les obligacions d'informació.

Obligació d'informació	Preu (p)				
	A	B	C	D	Total
Sol·licitar autorització específica per a instal·lar màquines especials per a sales de joc autoritzades d'acord amb allò que disposa el Reglament de màquines recreatives i d'atzar	2h	0,75h	0,0h	0,25h	
Categoria costos unitaris					
1. Sol·licitar un títol administratiu habilitant	43,64€	22,57€	0€	14,55€	80,76€

Per tal de disposar de l'import total de la càrrega administrativa cal multiplicar el cost obtingut per la quantitat. La quantitat comprèn el volum de la població de les empreses afectades (n) que són 127 salons de joc i atès que la freqüència amb la que ha de realitzar-se cada any (f), entenem coincideix amb l'obertura de l'establiment (1 cada 10 anys):

Obligació d'informació	p x t	q(f x n)	CA(pxtxq)
Sol·licitar autorització específica per a instal·lar màquines especials per a sales de joc autoritzades d'acord amb allò que disposa el Reglament de màquines recreatives i d'atzar (article 26.2 i 3 Decret 37/2010)	80,76	0,1 x 127	1.025,65€

Per tant, hi hauria una reducció de càrregues administratives de 1.025,65€.

D'altra banda, des del punt de vista de simplificació normativa, la opció proposada implica que el règim d'accés als establiments de joc (casinos, salons de joc i sales de bingo) s'unifica i homogeneïtza, preveient un sistema de control d'accés igual per tots.

D. Informe d'impacte de gènere

L'article 64.3.d) de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment administratiu de les administracions públiques de Catalunya estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyades d'un informe d'impacte de gènere.

El principi setè de l'article 3 de la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les dones, amb les minories i

amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.

En aquest sentit, l'Institut Català de les Dones ha emès, el 9 de juliol de 2018, informe favorable a la proposta normativa proposada assenyalant que no inclou cap terme androcèntric del llenguatge i que no presenta disfuncions amb la normativa esmentada.

3. 3 COMPARACIÓ DE LES OPCIONS DE REGULACIÓ CONSIDERADES

1) Necessitat de regulació normativa

L'opció de "no fer res", mantenint la situació actual, no es considera factible en aquest supòsit ja que suposaria que les persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo, podrien continuar accedint als salons de joc i jugar en la resta de màquines recreatives que hi hagi instal·lades en les zones no reservades, la qual cosa deixaria sense efecte la finalitat de la inscripció en el Registre i dificultaria la resposta de les persones amb ludopatia als tractaments a què estan sotmesos.

S'adjunta un quadre de comparació de les opcions de regulació, assenyalant els impactes més rellevants que es preveuen si es manté la situació actual (opció de "no fer res") i si s'adopta la proposta normativa:

	OPCIÓ A: "NO FER RES"		OPCIÓ B: OPCIÓ PROPOSADA	
IMPACTES	COSTOS	BENEFICIS	COSTOS	BENEFICIS
Impacte pressupostari	Administració: Recursos personals i materials destinats al tractament de dades i tramitació de la inscripció de Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo (inclou les zones amb màquines especials per a salons de joc)		Administració: Recursos personals i materials destinats al tractament de dades i tramitació de la inscripció de Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo	
Impacte	Titulars dels salons	Jugadors/res:	Titulars dels salons	Jugadors/res:

econòmic i social	de joc: Control d'accés general a tot el saló de joc dels menors d'edat	Oferta de joc més fàcilment accessible a les persones afectades per joc patològic o ludopatia	de joc: Control d'accés general a tot el saló de joc dels menors d'edat i dels majors d'edat inscrits en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de bingo.	Oferta de joc menys fàcilment accessible a les persones afectades per joc patològic o ludopatia
Impacte normatiu	Càrregues administratives derivades de l'autorització de l'espai per a les sales especials: 1.025,65€ Règim no homogeni d'accés als establiments de joc.		Càrregues administratives derivades de l'autorització de l'espai per a les sales especials: 0€	Règim homogeni d'accés als establiments de joc.
Impacte de gènere	No té un impacte rellevant.	No té un impacte rellevant.	No té un impacte rellevant.	No té un impacte rellevant.
VALORACIÓ SOBRE ASSOLIMENT DELS OBJECTIUS	- Estímul de joc més a l'abast de les persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a sales de joc, casinos i sales de bingo que es troben en tractament per problemes de joc patològic o ludopatia que no ajuden a llur procés de rehabilitació. - Diferències en el règim d'accés diferents en funció de si es tracta de casinos i sales de bingo o bé salons de joc.		- Limitació estímul de joc a l'abast de les persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a sales de joc, casinos i sales de bingo que es troben en tractament per problemes de joc patològic o ludopatia per evitar que puguin recaure-hi.	

2) Proporcionalitat de la intervenció administrativa

En el Projecte de decret es modifiquen articles del Decret 24/2005, de 22 de febrer, del Decret 37/2010, de 16 de març i del Decret 23/2005, de 22 de febrer, motiu que justifica que aquestes modificacions es recullin en aquest decret.

3) Pensar primer a petita escala

Les previsions d'aquest Projecte de decret recauen bàsicament en els titulars d'establiments de joc i les petites i mitjanes empreses que en gestionen la seva explotació.

La modificació del Reglament de salons de joc, que obliga a establir el règim de control d'accés a l'entrada de l'establiment, afecta només als salons de joc (127).

4) Racionalitat administrativa i coherència normativa

En el Projecte de decret es modifiquen articles del Decret 24/2005, de 22 de febrer, i del Decret 37/2010, de 16 de març, motiu que justifica que aquestes modificacions es recullin en aquest decret.

D'altra banda, s'ha proposat modificar la regulació del Registre de persones que tenen prohibit l'accés als salons de joc, casinos i sales de bingo per adaptar-lo a la nova regulació en matèria de protecció de dades prevista en el Reglament general de protecció de dades, Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, comporta que es modifiquin, es simplifiquin o s'eliminin obligacions formals relatives a la creació, modificació i declaració dels tractaments de dades personals.

5) Simplificació administrativa: reducció dels textos i de continguts normatius

En la redacció d'aquest Projecte de decret s'ha intentat al màxim la reducció dels textos quan això ha estat possible, fent servir un llenguatge clar i senzill.

En la redacció del Projecte de decret s'han tingut en compte quina és la regulació que es preveu en les reglamentacions específiques d'altres establiments de joc i s'han unificat i homogeneïtzat criteris.

Així mateix, s'han incorporat al Projecte de decret altres normes que es veuen afectades per les seves modificacions amb l'objecte d'aconseguir una major seguretat jurídica i s'han fet les modificacions corresponents (modificació dels decrets 24/2005 i 23/2005, com a conseqüència de la modificació del Decret 37/2010).

6) Incidència del dret comunitari i d'estratègies i polítiques europees

Cal recordar que el sector del joc no disposa de normativa harmonitzada en el marc de la Unió Europea. Tant la Directiva 2000/31, del Parlament Europeu i del Consell, de 8 de juny de 2000, relativa a determinats aspectes jurídics dels serveis de la societat d'informació, en particular el comerç electrònic en el mercat interior com la Directiva 2006/123/CE, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior exclouen expressament del seu àmbit d'aplicació les activitats de joc amb diners que impliquin apostes de valor monetari en jocs d'atzar, incloses les loteries, el joc en casinos i les apostes.

Així mateix, l'aplicació plena del Reglament general de protecció de dades, Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, comporta que es modifiquin, es simplifiquin o s'eliminin obligacions formals relatives a la creació, modificació i declaració dels tractaments de dades personals ha suggerit la modificació del Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales, que es regia per una norma obsoleta, i adaptar-lo a la nova regulació.

3. 4 IMPLEMENTACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE LA NORMA

La Direcció General de Tributs i Joc, als efectes de comprovar el compliment de les condicions i els requisits establerts a la normativa vigent en matèria de joc i apostes per part de les empreses del sector, realitza, mitjançant el Servei d'Inspecció del Joc de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, inspeccions periòdiques.

Aquestes inspeccions poden ser d'ofici (es realitzen, periòdicament, a tots els establiments on es realitzen activitats de joc a Catalunya) o a instància de part (com a conseqüència de la presentació d'una denúncia/reclamació per part dels clients d'aquest tipus d'establiments que posen en coneixement d'aquesta Direcció General un presumpte incompliment de la normativa de joc vigent.

D'altra banda, de forma indirecta, es farà un seguiment de la implementació de la norma, mitjançant el control de les denúncies/reclamacions presentades pels administrats que facin referència a l'accés als salons de joc de persones inscrites en el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a sales de joc, casinos i sales de bingo.

CONCLUSIÓ

En l'elaboració del Projecte de decret de modificació del Decret 37/2010, 16 de març, pel qual s'aprova el Reglament de salons de joc; el Decret 24/2005, de 22 de febrer, pel qual es regulen determinades prohibicions d'accés a establiments de joc i el Registre de persones que tenen prohibit l'accés a salons de joc, casinos i sales de joc, i el Decret 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar, s'han establert amb precisió els criteris i valors que condicionen les activitats regulades, així com la intervenció dels poders públics.

El Projecte de decret no genera càrregues administratives. Així, i d'acord amb el que s'ha exposat, es pot concloure que compleix els criteris de simplificació administrativa, en el

sentit que no genera càrregues administratives pels usuaris, en els termes establerts en el Decret 106/2008, de 6 de maig, de mesures per a l'eliminació de tràmits i la simplificació de procediment per facilitar l'activitat econòmica i l'Acord de Govern GOV/63/2010, pel qual s'aprova la Guia de Bones Pràctiques per a l'elaboració i la revisió de normativa amb incidència en l'activitat econòmica.

Natàlia Caba i
Serra - DNI

33909063W (SIG)

Signat digitalment per Natàlia Caba i Serra - DNI
33909063W (SIG)
DN: c=ES, o=Departament de la Vicepresidència i
d'Economia i Hisenda, 2.5.4.97=VATES-S0811001G,
ou=Treballador públic de nivell alt de signatura,
title=Directora general de Tributs i Joc, sn=Caba i
Serra - DNI 33909063W, givenName=Natàlia,
serialNumber=IDCES-33909063W, cn=Natàlia Caba
i Serra - DNI 33909063W (SIG)
Data: 2018.09.03 11:27:45 +02'00'

Natàlia Caba i Serra
Directora general

L'Autoprohibició d'Accés als Establiments de Joc com a Pauta Terapèutica en el Tractament del Trastorn de Joc

L'Autoprobhibició d'Accés als Establiments de Joc com a Pauta Terapèutica en el Tractament del Trastorn de Joc

L' **Addicció al Joc** o **Ludopatia** s'inclou per primera vegada com a entitat nosològica amb criteris diagnòstics propis per l' Associació Americana de Psiquiatria (A.P.A.) en el Manual Diagnòstic i Estadístic dels Trastorns Mentals **DSM-III** (A.P.A., 1980), classificat com a **Trastorn de Conducta** i denominat **Trastorn de Joc Patològic**.

Posteriorment en els Manuals **DSM-IV** (A.P.A., 1994) i **DSM-IV-TR** (A.P.A., 2000) el trastorn, continua amb la mateixa nomenclatura, però canvia la seva categorització i és considera com a **Trastorn del Control dels Impulsos no Classificat en altres Apartats**. I darrerament, donades les semblances a nivell etiològic, biològic, de comorbiditat i tractament amb els **Trastorns per Ús de Substàncies** (Petrym 2006; Wareham i Potenza, 2010), en la última versió, al **DSM-5** (A.P.A., 2013), el trastorn adopta la denominació de **Trastorn de Joc** ("Gambling Disorder") i es classifica dins de la categoria **Trastorns Addictius no relacionats amb Substàncies**.

El **Trastorn de Joc** o ludopatia es caracteritza per la pèrdua de control del jugador respecte al joc degut a la relació de dependència que aquest estableix amb aquesta activitat (Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010), per la incapacitat del ludòpata per controlar el seu impuls de jugar i per la continuïtat de la conducta patològica de joc malgrat el conjunt de conseqüències negatives que comporta i que interfereixen notablement en la consecució dels seus objectius (personals, familiars i/o professionals) (Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

L' **Addicció al Joc** és un problema de gran rellevància a totes les societats (Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010). A Catalunya, la prevalença del joc patològic a la població adulta es va situar en un primer estudi en un 2,5% (Cayuela, 1990) i en un segon estudi es va ubicar entorn al 0,2% (González i Volberg, 2009). A aquest estudi més recent promogut pel **Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya** es va valorar que un 2% de la mostra total (3000 subjectes) eren jugadors de risc (116.000 persones) i un 0,5% eren jugadors problemàtics (29.000 persones), pel que es va concloure que un total de 156.000 persones adultes majors de 18 anys i residents a Catalunya als anys 2007-2008 tenien o podien presentar problemes amb els jocs d' atzar (González i Volberg, 2009).

Taula 1: Estudis de Prevalença del Trastorn de Joc a Catalunya

Any	Autor/ Estudi	N	Jugador Patològic	Jugador Problema	Jugador Risc	Mostra	Instrument
1990	Cayuela, R.	1230	2,5			Representativa de Catalunya	Enquesta Llar -SOGS
2009	González, A. i Volberg, R.	3000	0,2	0,5			NODS

El Trastorn de Joc, a diferència de la resta d' addiccions comportamentals (internet, treball, menjar, compra, sexe...) compta amb un tractament que s' adreça cap al cessament de la conducta del joc, al considerar-se que l' objectiu terapèutic de l' abstinència total és el més adequat en aquesta addicció, donat que aquest compta amb una major evidència experimental (Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010). I per tant, l' objectiu terapèutic del joc controlat (Ladouceur, Lachance i Fournier, 2009; Rankin, 1982; Rosencrance, 1988), malgrat ser una opció terapèutica suggerent, es una opció que es descarta per no presentar suficient suport empíric (Rodríguez- Martos, 1987; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

El Tractament del Trastorn del Joc inicialment es va efectuar aplicant les tècniques terapèutiques que havien mostrat efectivitat en altres conductes addictives, com l'alcohol i la drogaddicció (Becoña, 1996; Lester, 1980). Posteriorment la intervenció de la ludopatia es va realitzar amb programes multicomponents que combinaven tècniques terapèutiques diverses, que havien demostrat la seva efectivitat en la teràpia del trastorn de joc (Ladouceur, 1993), tant dins d'aquests formats multicomponents, com de forma independent (Echeburúa i Báez, 1994) i què comptaven amb l'avantatge d' incloure els tres nivells de resposta (motor, cognitiu i fisiològic).

Les investigacions que recullen els resultats sobre el tractament del l' addicció al joc, demostren que és un trastorn que es pot tractar amb èxit (Echeburúa et al., 1996; 2000; Jiménez-Murcia et al., 2015). Així, els estudis centrats en la teràpia del trastorn de joc mostren que aquest quadre clínic respon bé als tractaments (Echeburúa et al., 1996; 2000; Jiménez-Murcia et al., 2015) essent les intervencions psicològiques les que presenten una major eficàcia clínica i les que es relacionen amb una millora més significativa, tant a curt com a llarg termini (Cowlshaw et al., 2012).

En aquesta línia, es valora que la taxa d' èxit terapèutic del trastorn de joc augmenta considerablement quan s' apliquen tècniques conductuals, com és el cas del control d' estímuls (Echeburúa et al., 2000, 2001) en combinació amb altres tècniques d' orientació cognitiu-conductual amb prevenció de recaigudes, i amb el complement de tècniques de caràcter motivacional (Rash i Petry, 2014).

Ja que és important destacar que d' entre totes les tècniques terapèutiques existents per tractar la ludopatia, la única tècnica comú present a tots els programes multicomponents és la tècnica de control d' estímuls, considerada una de les opcions terapèutiques més eficaç davant l'addicció al joc (Echeburúa, Fernández-Montalvo i Báez, 1999).

La Tècnica de Control d'Estímul és una tècnica conductual que s'utilitza a la fase inicial de la teràpia amb la finalitat d'identificar i controlar les situacions en les que estan presents els estímuls condicionats i discriminatius associats a la conducta addictiva del joc (Chóliz, 2006). Degut a que la conducta patològica de joc, al igual que passa amb la resta d'addiccions, es produeix en unes circumstàncies concretes i es relaciona amb uns estímuls característics (externs i interns) que precedeixen l'activitat del joc (Chóliz, 2006).

Per tant aquesta tècnica s'aplica per reduir les oportunitats de joc en el pacient i per evitar que s'exposi als estímuls perjudicials, abans que adquireixi l'autocontrol suficient davant d'aquests ítems (Chóliz, 2006; Echeburúa et al., 1996; 2000; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

L'aplicació de la tècnica de control d'estímuls a la fase inicial del tractament és de caràcter absolut i es basa fonamentalment en el control restrictiu de diferents variables (diners, situacions i circuits de "risc" i amics jugadors) (Echeburúa i Fernández-Montalvo, 1996; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

Però, la tècnica de control d'estímuls és de caràcter temporal i contempla amb l'evolució del tractament, una atenuació gradual del control de la major part dels estímuls (diners, circuits i espais de risc), excepte en la variable relativa al contacte i la relació amb els companys jugadors, la qual continua vigent i desapareix totalment a la fase intermitja del tractament (Chóliz, 2006; Echeburúa et al., 1996; 2000; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

Aquesta mitigació paulatina del control d'estímuls, es realitza per dos motius, primer perquè a mida que el pacient avança en el procés terapèutic presenta una intensitat en l'abstinència menor i un número de recursos major per enfrontar-se als estímuls condicionats i discriminatius associats al joc; i segon perquè el que es pretén amb la teràpia de joc és que el pacient arribi a portar a terme una vida normalitzada, sense restriccions i aprengui a conviure amb tots els referents de joc que existeixen a la societat (màquines recreatives amb premi als bars, establiments de loteria, venedors de cupons, publicitat, sortejos diaris...) que l'inciten a jugar (Chóliz, 2006; Echeburúa et al., 1996; 2000; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

Per tant, la tècnica de control d'estímuls és molt útil, tant per superar la dificultat de control de l'impuls de jugar, com per prevenir l'aparició d'episodis o recaigudes en l'addicció al joc i facilita que el pacient pugui assolir un temps raonable d'abstinència total en el joc (Echeburúa, 2010).

Respecte al procediment d'aplicació de les tècniques de control d'estímuls, aquest contempla principalment 4 àrees:

▫ Control dels Diners

Control de diferents aspectes relacionats amb l'àrea econòmica del pacient, com són el control de les vies d'accés als ingressos econòmics (comptes corrents, targetes, llibretes...), el control dels diners disponibles en metàl·lic diàriament, el control de les despeses econòmiques realitzades, el control i obstaculització de préstecs, i el control, planificació i supervisió de la devolució de deutes econòmiques.

▫ Control de Companyies

Control i evitació de les relacions socials i les companyies del pacient associades al joc (coneguts o amics jugadors, persones relacionades amb l'activitat de joc, professionals dels establiments de joc...).

▫ Control de Circuits de Risc

Control i evitació dels recorreguts relacionats amb conducta patològica de joc que el pacient realitzava quan era un jugador en actiu (prendre un café a la terrassa d'un bar proper al saló de joc, passar per la porta del bingo o casino...) i intenta cercar rutes alternatives, per controlar l'aparició d'un desig irresistible de jugar.

▫ Control d'Espais de Risc

Control i evitació dels espais a on es pot practicar l'activitat del joc (bars, restaurants, sales de joc, bingos, casinos...) i especialment dels espais on és present el "joc problema" (joc amb el que el pacient desenvolupa l'addicció).

Degut a que es considera que el fet que un pacient accedeixi a un espai on és present el seu "joc problema" (màquines escurabutxaques, ruletes electròniques, màquines d'apostes esportives, póker...) i/o on pot observar a altres jugadors apostant, és un poderós estímul que pot incitar al pacient al joc (Chóliz, 2006) i que pot augmentar considerablement la probabilitat que torni a jugar de forma immediata o en un curt termini de temps.

El control dels espais de risc es refereix al control de l'**Accessibilitat al Joc**, que es relaciona amb la facilitat per a jugar i que està considerada una de les principals variables en el desenvolupament del joc problemàtic (Blaszczynski i Nower, 2002; Thomas, Sullivan i Allen, 2008).

I per tant, una de les principals mesures per evitar l'addicció al joc (Volberg, 2000) i per controlar-la és la reducció de la seva accessibilitat (Volberg, 2000) mitjançant requisits com la possibilitat que un jugador pugui realitzar l'autoexclusió (Hing i Mattison, 2005).

Així, es valora que limitar de forma dràstica o inclús prohibir totalment l'accés a les persones que tenen problemes d'addicció o estan en risc de desenvolupar-la (Chóliz, 2010) amb l'autoexclusió és la mesura més específica de la regulació de l'accessibilitat al joc i la més eficaç a nivell preventiu i terapèutic en la fase inicial de la teràpia del joc (Chóliz, 2008; Chóliz, 2014; Echeburúa, 2010).

D'aquesta forma l'Autoprobhibició, dins del marc de la teràpia del joc, és converteix en una eina eficaç perquè l'addicte al joc (que és una persona incapaç de controlar per si mateixa l'impuls de jugar, encara que estigui perdent quantitats importants de diners) no tingui la possibilitat de jugar i pugui mantenir-se al marge dels establiments de joc (Chóliz, 2010).

Està comprovat que, encara que el terapeuta en el transcurs del tractament del joc proporcioni tota la documentació disponible sobre les conseqüències adverses del joc al pacient, aquesta informació no és suficientment eficaç per modificar els patrons desadaptatius del jugador problemàtic o de l'addicte al joc (Chóliz, 2010).

Per tant, la pauta de l'Autoprobhibició s'ha de donar als programes de tractament del joc als pacients que pateixin l'addicció amb els "jocs d'atzar" ubicats a determinats establiments de joc (casinos, bingos o salons de joc).

Així, a Catalunya el pacient major d'edat amb problemes de joc pot demanar de forma voluntària l' **Autoprobhibició d' Accés als Establiments de Joc** (casinos, sales de bingo i salons de joc autoritzats a instal·lar màquines especials per salons de joc o dependències on hi ha instal·lades aquestes màquines) de forma individual (**Autoprobhibició Simple**) o conjunta amb una altra persona major d'edat que ell mateix designi (**Autoprobhibició Reforçada**) a la seu de la **Direcció General de Tributs** o a qualsevol dels **Serveis Territorials del Joc i d' Espectacles** de la **Generalitat de Catalunya**.

(http://economia.gencat.cat/ca/70_ambits_actuacio/joc_i_apostes/autoprobhibicio_acces_establiments_joc/)

D'aquesta forma, la inclusió de la persona que està en tractament per ludopatia en el **Registre de persones que tenen prohibit l'accés als establiments de joc de la Direcció General de Tributs i Joc de la Generalitat de Catalunya**, té dos funcions:

1. L'autoexclusió protegeix al pacient davant els estímuls condicionats externs associats a les màquines especials (so de les màquines, llums lluminoses...) que tenen un paper important en el manteniment de l'addicció al joc (Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010), ja que quan el pacient està dins d'aquest **Registre**, encara que tingui l'impuls de jugar i intenti entrar un establiment de joc amb màquines recreatives amb premi tipus C, no podrà fer-ho perquè la persona que controla l'entrada li prohibirà l'accés quan comprovi el seu DNI i detecti que es troba a la llista de persones autoprohibides.
2. L'Autoprohibició ajuda al pacient a aconseguir l'abstinència temporal, de forma que, a la fase mitja del tractament pugui centrar-se en treballar els estímuls condicionats interns que presenta davant del joc segons el model de prevenció de recaigudes proposat i validat empíricament (Marlatt i Gordon, 1980,1985; Shaffer i La Plante, 2005), programa utilitzat principalment al camp de l'alcoholisme i que es basa en 3 punts en el tractament del joc (identificació de les situacions d'alt risc, pràctica de respostes d'enfrontament adequades a situacions problemàtiques i canvi d'expectatives sobre les conseqüències positives del joc (Echeburúa, 1993; Echeburúa i Fernández-Montalvo, 1996; Fernández-Montalvo i López-Goñi, 2010).

L'**Autoprohibició d'Accés als Establiments de Joc** per tant, es considera part de les estratègies de **Joc Responsable** que estan encaminades a regular l'entorn de joc, minimitzant els danys associats al joc, reduint els riscos del joc excessiu i donant la possibilitat a la gent de prendre decisions sobre la seva participació en el joc (Chóliz, 2010).

I de fet, l'**Autoprohibició d' Accés als Establiments de Joc** és una estratègia gestionada per l'Administració (organisme que conjuga els diversos interessos de les diferents parts: jugador, empreses de joc i Administració) per permetre que l'activitat econòmica es porti a terme, però sense perjudicar la salut dels ciutadans (Chóliz, 2010) mitjançant el control ambiental de l' accés als establiments de joc (Chóliz, 2014).

Però, la normativa a Catalunya, en el cas **dels Salons de Joc** autoritzats a instal·lar màquines recreatives i d'atzar (Decret 23/2005, de 22 de febrer de 2005 i les tres modificacions posteriors 166/2009; 56/2010 i 78/2012), descriu la particularitat (article 26, punt 3) de que aquests establiments presenten dos espais físics, un primer on es troben les màquines recreatives amb premi tipus B i on no s'impedeix l'entrada a les persones autoprohibides, i un segon espai on s'ubiquen les màquines tipus B especial, és a dir que entreguen en premis un 80% de la recaptació, on s'impedeix l'entrada a les persones inscrites en el **Registre de persones que tenen prohibit l' accés als establiments de joc**.

A la pràctica clínica, es detecten casos en els que persones inscrites en el **Registre de persones que tenen prohibit l' accés als establiments de joc** entren a l' espai a on s'ubiquen les màquines recreatives amb premi tipus B, donat que la normativa ho permet.

La qüestió és que aquest fet afecta directament a la realització de la teràpia de joc, ja que tal i com s'ha comentat l'accés al joc és una de les principals variables implicades en l'addicció i la més important en el que es refereix a la prevenció d'aquest trastorn.

D'aquesta forma, per una part el pacient en tractament pel trastorn de joc, no pot mantenir-se al marge dels estímuls perjudicials associats al joc, pel que la seva probabilitat de realitzar episodis de joc augmenta considerablement i les seves recaigudes en l'addicció són més freqüents. I per una altra part el terapeuta no pot avançar en el tractament de la ludopatia, ja que el fet de que el pacient no pugui assolir un temps raonable d'abstinència total en el joc (objectiu bàsic a la fase inicial del tractament) dificulta que el terapeuta pugui avançar en el programa de tractament a la fase posterior en la que ha de treballar la prevenció de recaigudes.

Ja que des del punt de vista clínic, és necessari que el pacient amb addicció al joc pugui gaudir de l'autoexclusió que ha demanat de forma voluntària per poder controlar les condicions ambientals associades al seu problema amb el joc (en aquest cas no poder jugar a les màquines tipus B o B especials a les sales de joc), independentment de les variables personals que el pacient pugui presentar i que està clar també afecten a la vulnerabilitat per desenvolupar l'addicció.

Per tant, els membres del **Grup de Treball de Joc Patològic i altres Addiccions Comportamentals del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya** a partir de la seva experiència clínica durant l' any 2016-2017 amb pacients en tractament de joc detecten més de 50 casos de pacients que malgrat estar auto prohibits en l' entrada a les sales de joc en la secció de màquines tipus B especials aconseguixen entrar en aquesta zona i acaben realitzen episodis de joc, fet que repercuteix de forma totalment negativa en la seva evolució clínica i el desenvolupament del tractament.

Per tant, els membres del **Grup de Treball de Joc Patològic i altres Addiccions Comportamentals del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya** plantegen la conveniència de que l'**Autoprohibició d' Accés als Salons de Joc** on hi ha instal·lades aquestes màquines pugui incloure la totalitat de l'establiment i no una zona parcial com fins ara.

Ja que al marge del nombre de casos detectats, els membres del **Grup de Treball de Joc Patològic i altres Addiccions Comportamentals del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya** considerem que les xifres poden ser majors ja que sovint els pacients després

d'una recaiguda no expliquen les causes, sino que simplement abandonen el tractament, motius que dificulten encara més la detecció d'aquests casos.

Referències Bibliogràfiques

American Psychiatric Association (1980). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (3rd ed.). Washington, DC: A.P.A.

American Psychiatric Association (1994). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (4th ed.). Washington, DC: A.P.A.

American Psychiatric Association (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (4th ed. text rev.). Washington, DC: A.P.A.

American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed.). Washington, DC: American Psychiatric Association

Becoña, E. (1996). *La Ludopatía*. Madrid. Aguilar.

Blażczynski, A.P. y Nower, L. (2002). A pathways model of problem and pathological gambling. *Addiction*, 97, 487-499.

Cayuela, R. (1990). Characteristics and situation of gambling addiction in Spain: Epidemiological and clinical aspects. *Eight International Conference on Risk and Gambling*. Londres

Chóliz, M. (2006). *Adicción al juego de azar*. Disponible <http://www.uv.es/choliz>

Chóliz, M. (2008). *Adicción al juego de azar*. Buenos Aires: deauno.com.

Chóliz, M. (2010). *De quién es la Responsabilidad del Juego Responsable?*. Disponible <http://aecpa.es/uploads/files/modules/congress/11/papers/746.pdf>

Chóliz, M. (2014). Propuesta de Regulación del Juego en España como Sistema de Prevención de la Adicción al Juego. Disponible http://juegoresponsable.eu/wp-content/uploads/2014/07/regulacion_choliz.pdf

Cowlishaw, S., Merkouris, S., Dowling, N., Anderson, C., Jackson, A., & Thomas, S. (2012). Psychological therapies for pathological and problem gambling (Review). *The Cochrane Library*.

Echeburúa, E. (1993). Las conductas adictivas: una ruta común desde el "crack" al juego patológico?. *Psicología Conductual*, 1, 321-337.

Echeburúa, E. y Báez, C. (1994). Tratamiento psicológico del juego patológico. En J.L. Graña (Ed.). *Conductas Adictivas: Teoría, Evaluación y Tratamiento* (pp. 557-589). Madrid: Debate.

Echeburúa, E., Báez, C. y Fernández-Montalvo, J. (1996). Comparative effectiveness of three therapeutic modalities in the psychological treatment of pathological gambling: long-term outcome. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 24, 51-72.

Echeburúa, E., Fernández-Montalvo, J. y Báez, C. (1999). Avances en el tratamiento del juego patológico. *Adicciones*, 11, 349-361.

Echeburúa, E., Fernández-Montalvo, J. y Báez, C. (2000). Relapse prevention in the treatment of slot-machine pathological gambling: long-term outcome. *Behavior Therapy*, 31, 351-364.

Echeburúa, E., Fernández-Montalvo, J. y Báez, C. (2001). Predictors of therapeutic failure in slot-machine pathological gamblers following behavioural treatment. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 29, 379-383.

Echeburúa, E. (2010). El juego patológico en el marco de las adicciones sin drogas. En E. Echeburúa, F. J. Labrador y E. Becoña, (Eds). *Adicción a las nuevas tecnologías en adolescentes y jóvenes*. Madrid: Pirámide

Fernández-Montalvo, F. i López-Goñi, J.J. (2010). *Adicciones sin drogas. Características y Vías de Intervención*. FOCAD. Formación Continuada a Distancia. Consejo Genral de Colegios Oficiales a Distancia.

González-Ibáñez, A., i Volberg, R. (2009). *Estudio epidemiológico del juego patológico* (manuscrit no publicat). Conselleria de Salut de la Generalitat de Catalunya.

Hing, N. i Mattison, A. (2005). Evaluation of the NSW ClubSafe Responsible Gambling Program: Opportunities and Challenges for New Zealand Clubs. *International Journal of Mental Health & Addiction*, 3, 49-57.

Jiménez-Murcia, S., Fernández-Aranda, F., Granero, R., Tárregad, S., Aymamí, N., Gómez-Peña, M., Giner-Bartolomé, C., Santamaría, J. J., Forcano, L., Moragasa, L., del Pino-Gutiérrez, A., Baño, M., Menchón, J. M. (2015). *Nuevas tecnologías como estrategia terapéutica complementaria para el Trastorno de Juego*. *Revista de Psicología, Ciències de l'Educació i de l'Esport*, 33, 59-66

Ladouceur, R. (1993). Aspectos fundamentales y clínicos de la psicología de los juegos de azar y de dinero. *Psicología Conductual*, 1, 361-374.

Ladouceur, R. Lachance, S. i Fournier, P.M. (2009). Is control a viable goal in the treatment of pathological gambling?. *Behaviour Research Therapy*, 47, 189-97.

Lester, D. (1980). The treatment of compulsive gambling. *The International Journal of the Addictions*, 15, 201-206.

Marlatt, G.A. i Gordon, J.R. (1980). Determinants of relapse: Implications for the maintenance of behavior change. In: P.O. Davidson, & S.M. Davidson (eds), *Behavioral Medicine: Changing Health Lifestyles* (pp. 410-452). New York: Brunner/Mazel.

Marlatt, G.A. i Gordon, J.R. (1985). *Relapse Prevention: Maintenance Strategies in the Treatment of Addictive Behaviors*. New York: Guilford Press.

Petry, N. M (2006). Should the scope of addictive behaviors be broadened to include pathological gambling? *Addiction*, 101, 152-160.

Rankin, H. (1982). Control rather than abstinence as a goal in the treatment of excessive gambling. *Behaviour Research and Therapy*, 20, 185-187.

Rash, C.J. i Petry, N.M. (2014). Psychological treatments for gambling disorder. *Psychology Research and Behavior Management*, 7, 285-295.

Rosencrance, J. (1988). *Gambling Without Guilt. The Legitimation of an American Pastime*. Pacific Grove California: Brooks/ Cole.

Rodríguez-Martos, A. (1987). *El juego... otro modelo de dependencia. Aspectos comunes y diferenciales con respecto a las drogodependencias*. Barcelona. APAT, Fons Informatiu, n_ 12.

Shaffer, H.J. i LaPlante, D.A. (2005). Treatment of gambling disorders. En M.G. Marlatt y D.M. Donovan (Eds.). *Relapse prevention: maintenance strategies in the treatment of addictive behaviors* (pp. 276-332). New York: Guilford Press.

Thomas, A. C., Sullivan, G.B., i Allen, F.C.L. (2008). A theoretical model of EGM problem gambling: More than a cognitive escape. *International Journal of Mental Health and Addiction*.

Volberg, R. (2000). The future of gambling in the United Kingdom: Increasing access creates more problem gamblers". *British Medical Journal*, 320, 1556.

Wareham, J.D. i Potenza, M.N. (2010) Pathological gambling and substance use disorders. *American Journal on drug and Alcohol Abuse*, 36, 242-247.

Membres del Grup de Treball de Joc Patològic i altres Addiccions Comportamentals del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya

- Montserrat Gómez García (Col·legiada 8161)
- Juan Carlos Uriszar Leiva (Col·legiat 8161)
- Núria Aragay Vicente (Col·legiada 11581)
- Dominica Díez Marcet (Col·legiada 6151)
- Rosa Mª Díaz Hurtado (Col·legiada 8654)
- Elisenda Escalé i Muntanya (Col·legiada 24137)
- Anna Iglesias (Col·legiada 6257)
- Vega González (Col·legiada 4538)
- María Lleras de Frutos (Col·legiada 19366)
- Josep Lluís Matalí Costa (Col·legiat 9752)
- Laura Masferrer Boix (Col·legiada 18128)
- Alex Palau Sánchez (Col·legiat 11537)
- Mercè Soms Casals (Col·legiada 1967)
- Sara Soria Pastor (Col·legiada 15871)
- Ana Valdepérez Toledo (Col·legiada 16953)

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp.	Local denunciat	Població	Denunciant	Motiu i resum tramitació	Estat
2011	DDH-1/11	Saló de joc, Ludic Star	Lleida	[REDACTED]	Denuncia que li permeten accés tot i estar prohibit, però les versions del denunciant i del saló de joc són contraposades i contradictòries Hi ha informe inspecció dels Mossos	ARXIVAT
2011	DDH-2/11	Saló de joc, Mataró Joc, SL	Mataró	[REDACTED]	Denuncia que permeten accés del seu fill, tot i estar prohibit, però les versions del denunciant i del saló de joc són contraposades i contradictòries Hi ha informe inspecció dels Mossos	ARXIVAT
2012	DDH-1/12	Saló de joc, Golden Park	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que li permeten entrada tot i ser persona prohibida Hi ha informe inspecció dels Mossos (verifica que saló fa control accés correctament)	ARXIVAT
2013	DDH-1/13	Saló de joc, Casino Park	Terrassa	[REDACTED]	Denunciament comunica que li permeten accedir, tot i ser persona prohibida, però en les al·legacions Casino Park manifesta que va accedir amb un document amb el qual no constava com a prohibit	ARXIVAT
2013	DDH-2/13	Saló de joc Magic Badalona Titular: Sport 333, SA	Badalona	[REDACTED]	Denuncia que li permeten accés tot i estar prohibit, però les versions del denunciant i del saló de joc són contraposades i contradictòries Hi ha informe inspecció dels Mossos, conclou que les versions que mantenen les dues parts són contraposades i contradictòries	ARXIVAT
2013	DDH-3/13	Bingo Avenida Bingo Laietana Saló joc, c/ Sants, 72 Saló de joc, Ronda Universitat, 14	L'Hospitalet de Llobregat Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que li permeten entrada, tot i ser persona prohibida. Hi ha informes inspecció Mossos: el denunciant té dos documents d'identitat, uns dels quals no consta al Registre de Prohibits. S'incoa expedient sancionador DSH-1/13 a [REDACTED] per haver fet ús d'un document que no consta al Registre de Prohibits.	ARXIVAT

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp.	Local/denunciat	Població	Denunciant	Motiu i resum tramitació	Estat
2013	DDH-4/13	Bingo Ciutat de Barcelona Titular: Posbinitra, SA	Barcelona	[REDACTED]	Bingo Ciutat de Barcelona ens aporten còpia de la denúncia presentada pel Sr. [REDACTED] per la qual informa que permeten accés a la seva esposa, que és persona prohibida. Es requereix al Sr. [REDACTED] que aporti l'escrit de denúncia original però no l'ha aportada. El Bingo al·lega que li van mostrar el permís de residència i aquest document no figura en el Registre.	ARXIVAT
2014	DDH-1/14	Tres clients del Gran Casino Costa Brava	Lloret de Mar	[REDACTED]	El Gran Casino Costa Brava sol·licita inscriure tres persones en el Registre de Prohibits per haver provocat aldarulls El Sr. Hamed Daude sol·licita que s'investiguin tres salons de joc ja que li permeten entrada, tot i ser persona prohibida.	ARXIVAT
2014	DDH-2/14	Tres salons de joc (no s'especifiquen a la denúncia)	Barcelona	[REDACTED]	El Servei de Control de Joc i Apostes li requereix les dades específiques dels salons de joc, ja que el denunciant no don cap referència dels locals. El denunciant no ha aportat cap informació	ARXIVAT
2014	DDH-3/14	Europlayer, SL (saló Olympica) Saló de joc, Magic Star Bingo Capítol Explotaciones Automáticas, SL, saló de joc	Badalona Santa Coloma de Gramanet	[REDACTED]	Denuncia que en aquests locals pot accedir. Però en consulta al Registre de Prohibits es demostra que quan va enviar l'escrit, encara no estava prohibit.	ARXIVAT
2015	DDH-1/15	Bingo Valldaura Bingo Ciutat de Barcelona	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que es permet entrada al seu marit, persona prohibida. Les dues sales de bingo presenten al·legacions Hi ha informe inspecció Mossos, verifica que procés d'identificació clients és correcte	ARXIVAT
2015	DDH-2/15	Gran Casino de Barcelona	Barcelona	[REDACTED]	Incident en tràmit registre per accedir al local Les versions d'ambdues parts no coincideixen i els fets no han quedat constats per cap acta policial	ARXIVAT
2016	DDH-1/16	Gran Casino de Barcelona	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que li van negar l'accés sense que hi hagues causa justificada Les al·legacions d'ambdues parts són contraposades	ARXIVAT

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp	Local denunciat	Població	Denunciant	Mostru resum tramitació	Estat
2016	DDH-2/16	Saló joc, Rambla, 54	Vilanova i la Geltrú	[REDACTED]	Denúncia que deixen accedir al seu marit, [REDACTED] tot i ser persona prohibida	ARXIVAT
2016	DDH-3/16	Saló joc, Golden Park	Centre Comercial Barcelona La Maquinista	[REDACTED]	Denúncia que el deixen accedir, tot i ser persona prohibida, però no confirma si la màquina era de tipus B especial, per tant no es pot verificar si va accedir a la zona de màquines especials	ARXIVAT
2017	DDH-1/17	Saló de joc, Golden Park	Sant Cugat del Vallès	[REDACTED]	Denúncia que al seu fill, tot i tenir autoprohibició reforçada, el deixen accedir al saló de joc Es demana inspecció dels Mossos al saló de joc Es requereix al saló de joc que presentin al·legacions S'envia carta signada per Directora Tributs i Joc i carta signada per Subdirector Joc i Apostes	ARXIVAT
2017	DDH-2/17	Saló de joc, Las Vegas	Cambrils	[REDACTED]	Denúncia que al seu fill, que està prohibit, entra a un saló de joc que només tenen màquines amb premi inferior a 600€. Com que no especifica el nom del saló de joc, es contacta per telèfon amb la Sra. [REDACTED] i es diu que és el saló "Las Vegas", de Cambrils, comenta que la policia local ha fet inspecció al local. Expedient arxivat	ARXIVAT
2017	DDH-3/17	Bingo La Jonquera Retretius La Jonquera, SL	La Jonquera	[REDACTED]	SSTT Girona ens deriva la denúncia presentada pel Sr. [REDACTED] perquè el Bingo La Jonquera han permès entrada a la seva esposa [REDACTED] tot i ser persona prohibida. Hi ha informe de Mossos a petició dels SSTT Girona	ARXIVAT
2017	DDH-4/17	Saló de joc Golden Park (Cemir, SA)	Terrassa	[REDACTED]	Denúncia per mail (enviat a ST BCN) que el seu fill [REDACTED] ha entrat al saló de joc tot i ser persona prohibida	ARXIVAT
2017	DDH-5/17	Saló recreatiu Picadilly (Castelldefels) Luckia Cafe (2 establiments, Castelldefels) Saló de joc Golden Park (Barcelona)	Castelldefels Barcelona	[REDACTED]	Denúncia que el seu fill [REDACTED] entra als locals de Picadilly, Luckia Cafe (Castelldefels) i Golden Park (Barcelona) i és persona amb prohibició reforçada	ARXIVAT
2017	DDH-6/17	Saló de joc Sportium	Blanes	[REDACTED]	Denúncia que no demanen DNI a l'entrar al local però no especifica el local. S'envia requeriment a la Sra. [REDACTED] perquè aporti informació sobre el local No contesta al requeriment	ARXIVAT

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp.	Lloc al denunciat	Població	Denunciant	Motiu i resum tramitació	Estat
2017	DDH-7/17	Saló de joc Golden Park Titular: Recreativos Pelayo	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que el saló de joc continuen deixen entrar al Sr. [REDACTED] tot i que esta inscrit al Registre de Prohibits En data 15/05/17 [REDACTED] presenta petició escrita per demanar control entrada salons joc S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-8/17	Saló de joc Golden Park	Barcelona	[REDACTED]	Denúncia que el saló de joc i altres salons de joc permeten entrada del seu fill tot i que està inscrit al Registre de prohibits amb autoprohibició reforçada S'envia carta model de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-9/17	Saló de joc Titular: Sport 333, SA	Santa Coloma de Gramanet	[REDACTED] Representat per [REDACTED]	Denúncia que en el saló de joc l'han deixat passar a la zona de màquines especials sense cap control S'envia carta model de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-10/17	Salons de joc sense especificar	No s'especifica	Asociación Agape Presidenta: Sra. Marvic Pitogo Marabe	Denúncia que els salons de joc, no especifica quins, no fan control de prohibits Se li envia escrit a domicili que ha especificat, però ens el retornen, perquè està com a "desconegut"	ARXIVAT
2017	DDH-11/17	Salons de joc i apostes i Sportium sense especificar	No s'especifica	[REDACTED]	Sol·licita que els salons de joc i apostes tinguin obligatorietat de demanar el DNI per accedir a aquests locals S'envia carta model de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-12/17	Salons de joc sense especificar	No s'especifica	[REDACTED]	Sol·licita que els salons de joc i apostes tinguin obligatorietat de demanar el DNI per accedir a aquests locals S'envia carta de resposta Expedient prove de ST Girona. El client denuncia que bingo l'ha deixat entrar sense fer control d'accés. El bingo al·lega altres circumstàncies. Hi ha acta de Mossos Enviada petició informació a Agència Catalana del Consum i ens informa que no s'ha arribat a cap acord i arxivem expedient	ARXIVAT
2017	DDH-13/17	Bingo Ciutat de Girona Empresa serveis: Rank Catalunya	Girona	[REDACTED]	Denúncia que salons de joc, no especifica quins, no fan control de prohibits per entrar. Sol·licita que es prohibeix l'entrada a qualsevol local de joc. S'envia carta model de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-14/17	Salons de joc sense especificar	Barcelona	[REDACTED]		ARXIVAT

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp.	Local denunciat	Població	Denunciant	Motiu i resumit tramitació	Estat
2017	DDH-15-17	Saló de joc Calderón	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que el saló de joc Calderón li permet entrada tot i estar inscrit al Registre de Prohibits S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-16/17	Dos salons de joc		[REDACTED]	Denuncia que hi ha dos salons de joc que permeten entrada sense control accés El Registre de Prohibits de la Subd. tramet escrit a la Sra. [REDACTED] per requerir informació detallada però no Correus retorna la petició	ARXIVAT
2017	DDH-17/17	Salons de joc i bingos En concret saló joc CC Glòries	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que salons de joc i bingos deixen entrar persones inscrites al Registre de Prohibits, i concretament un saló de joc de CC Glòries deixen entrar al seu fill, tot i que està prohibit, i després d'haver parlat amb el saló de joc.	ARXIVAT
2017	DDH-18/17	Saló de joc c/ Progrés, 40-42	L'Hospitalet de Llobregat	[REDACTED]	Denuncia que el saló de joc de c/ Progrés, 40-42, tot i estar inscrit al Registre de prohibits, i reclama indemnització. S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2017	DDH-19/17	Saló joc Sportium C/ Governador González, 29	Tarragona	[REDACTED]	Denuncia gestionada per ST Tarragona. La Sra. [REDACTED] denuncia que el saló de joc permet entrada sense consultar DNI	ARXIVAT
2017	DDH-20/17	Saló de joc Golden Park C/ Pelai, 56	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que el saló de joc el deixa entrar a zona restringida sense passar pel control accés	ARXIVAT
2017	DIH-1/17	Saló de joc Las Vegas Barcelona, 28, L-1	Salou	[REDACTED]	Denuncia que el seu fill [REDACTED] que està al Registre de prohibits, el van deixar entrar al saló de joc Las Vegas S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2018	DDH-1/18	Salons de joc: Play Orenes, SL i Sportium al saló Golden Numbers Golden Park	Castelldefels	[REDACTED]	Denuncia que tot i ser persona prohibida el deixen entrar en aquests salons de joc S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2018	DDH-2/18	Travessera de Gracia, 48	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que tot i ser persona prohibida el deixen entrar en el saló de joc Golden Park, de Barcelona Presenta la denuncia la seva advocada [REDACTED]	ARXIVAT
2018	DDH-3/18	Bingo Fortuna Passeig Zona Franca, 203	Barcelona	[REDACTED]	[REDACTED] manifesta que deixen entrar al Sr. [REDACTED] tot i ser estat al Registre de prohibits	ARXIVAT
2018	DDH-4/18	Golden Park Travessera de Gracia, 48 Titular: Recreativos EO, SL	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que tot i ser persona prohibida el deixen entrar en el saló de joc Golden Park, de Barcelona S'envia carta de resposta	ARXIVAT

DENÚNCIES - PROHIBITS (2011 - JULIOL 2018)

Any	Núm. exp	Local denunciat	Població	Denunciant	Motiu i resum tramitació	Estat
2018	DDH-5/18	Saló de joc Camí dels Carlins, 10 Centre Comercial Espai Gironés, local 1, 32 B	Salt (Girona)	[REDACTED]	[REDACTED] denuncia que el seu fill que és persona prohibida pot entrar al saló de joc	ARXIVAT
2018	DDH-6/18	Saló joc Sportium Lesspes Titular: MIKY, SA	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que la seva mare, que esta prohibida, [REDACTED] [REDACTED], pot accedir al saló de joc	
2018	DDH-7/18	Golden Park La Maquinista Golden Park Gibríes Saló recreatiu Happy Park	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia que aquests locals el deixen entrar tot i estar inscrita al Registre de Prohibits	
2018	DDH-8/18	Saló de joc Golden Park La Rambla, 16 Titular: VIDEO JOC, SLU	Barcelona	[REDACTED]	Denuncia un incident amb treballadora i també que el deixen entrar al local tot i estar inscrit al Registre de Prohibits	
2018	DDH-9-18	Salons esportius en general	Barcelona	[REDACTED]	Sol·licita que els salons recreatius (sense concretar quins) prohibeixin entrada a persones inscrites al Registre de prohibits	
2018	DDH-10/18	Saló joc Vali Park Titular:	Lleida	[REDACTED] en nom de [REDACTED]	[REDACTED] està inscrit al Registre de Prohibits Presenta denúncia als Mossos perquè el saló de joc Vali Park va deixar entrar a [REDACTED] tot i estar inscrit al Registre de Prohibits	
2018	DDH-11/18	Salons recreatius en general	No s'especifica	[REDACTED]	Presenta escrit per sol·licitar que soalons recreatius i d'apostes demanin DNI per accedir-hi S'envia carta de resposta	ARXIVAT
2018	DDH-12/18	Saló de joc Golden Park Av. Diagonal, 3	Barcelona	[REDACTED]	Presenta instància per reclamar canvi legislació. Està inscrit al Registre de Prohibits i li van permetre entrada. Saló no té zona restringida [REDACTED] responsable local, avisa a	ARXIVAT
2018	DDH-13/18	Saló joc Maragall Passeig Maragall, 48	Barcelona	[REDACTED] responsable local	Mossos d'Esquadra perquè la Sra. [REDACTED] [REDACTED] ha entrat al local i està inscrita al Registre de prohibits Acta Mossos 30.05.18	
2018	DDH-14/18	Salons de joc en general	Barcelona	Anònim	Escrit anònim d'una pesona inscrita al Registre de prohibits	

Total denúncies 2011 - juliol 2018:	50
Total informatius prohibits	1